

ČARUŠKA



1/2014



Čaruška si čaruje

Kto by nepoznal Čarušku – maskota detského oddelenia Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave. Sprevádza čitateľov od tých najmladších po tínedžerov už dlhé roky. A verte, či neverte, dokáže prilákať do raja kníh nielen nových, ale aj staronových kamarátov.

Hm. A supernápadmi stále sviští. Čo taká dobrodružná Noc s Andersenom? Noclažníci vraj so šéfredaktorkou Maxíka a Zvončeka spisovateľkou Danušou Faktorovou a spisovateľkou Xéniou Faktorovou počas spomínanej noci okrem iných aktivít spoločne hľadali poklad... Povráva sa, že Čaruška počarila knižnici. Tohtoročného Kráľa detských čitateľov chcela stoj čo stoj predstaviť vari všetkým trnavským deťom. A tak v kine Hviezda nastala poriadna tlačienica. Preplnené hľadisko s burácaním privítalo nielen domácich spisovateľov píšucich pre deti, ale aj známeho Braňa Jobusa. Že nechýbali účinkujúci kamaráti zo ZUŠ na Mozartovej ulici v Trnave a preslávené Orientálne slniečko, netreba zdôrazňovať.

A hop! Na dvere nám klopú prázdniny a s nimi otvára pomocou Čarušky zázračné dvere Prázdninový superklub, ktorý v tomto roku slávi svoje dvadsiate druhé narodeniny.

Že pri Prázdninovom superklube chce byť Vilko s Evičkou, moji kamaráti a spolutvorcovia knižiek, nemôžem a ani nechcem poprieť. Kto by mi potom našepkával. Básničky a rozprávky sa bez nich nezaobídu. Alebo áno?

Vaša

NAVŠTÍVILI NÁS



Foto: archív KJF v Trnave

Tri kroky ... do príbehu

29. januára 2014 do oddelenia pre deti zavítala spisovateľka **Miroslava Varáčková**, aby sa stretla so žiakmi 2. stupňa zo Základnej školy na Dobrej Vode a porozprávala o knihách, ktoré napísala „o -násťročných a pre -násťročných.“ Celé dopoludnie sa nieslo priam v rodinnom spisovateľsko – čitateľskom duchu. Hoci sú témy, o ktorých spisovateľka píše, naozaj veľmi závažné, nevynechala pani Mirka odpoveď na žiadnu otázku. Veľmi pútavo rozprávala nielen o hlavných hrdinkách svojich kníh, ale pridala i zážitky zo svojho vlastného života, ktoré sa týkali vzniku kníh, či výberu tém, ktorým sa spisovateľsky venovala.

Na záver nás čakala milá autogramiáda, počas ktorej každý účastník odchádzal s fotografiou a venovaním od autorky.

*Mgr. Veronika Chorvatovičová
Knižnica JF v Trnave*

TriDé z 3. D

Týždeň slovenských knižníc sme v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave otvorili besedou so spisovateľkou **Lenkou Gahérovou**, ktorá k nám pricestovala z Prievidze. Deťom prišla predstaviť svoju prvú detskú knižku s názvom TriDé z 3. D. Podujatia sa zúčastnilo 65 účastníkov z tretích a štvrtých ročníkov základných škôl v Trnave, ktorých veľmi pobavili nezbedné príbehy o troch kamarátoch z tretej Dé. Pani spisovateľka sa priznala, že niektoré príbehy sama zažila ako dieťa a niektoré prežila vďaka svojim dvom synom, ktorí sú dnes už dospeláci. Autorka sa podelila aj o radosť zo svojho prvého vnúčika, ba prezradila deťom i to, že je skú-



Foto: archív KJF v Trnave



Čitateľovi čarujúcej
 ČARUŠKY
 prajem veľa smiechu,
 dobré náhody
 a veľa dobrých kníh
 a samozrejme šťastie

Erik Ondrejčka

sená motorkárka, čo oslovilo hlavne chlapcov. Porozprávala zážitky, ktoré prežila vďaka ich veselému a hravému psíkovi, a na záver nás potešila informáciou, že onedlho by mohla byť na svojej ďalšej knihe.

Mgr. Veronika Chorvatovičová
 Knižnica JF v Trnave



Čo sa skrýva v ceruzke

Druhým hosťom v Týždni slovenských knižníc bol básnik **Erik Ondrejčka**. Deti ho hneď na úvod prekvapili krásnym spevavým blahoželaním k jeho životnému jubileu. Pán Ondrejčka sa rozhodne nedal zahanbiť, a tak deťom taktiež želaním spevom veľa šťastia. Po spevavom úvode porozprával autor o svojich spisovateľských začiatkoch, o svojej inšpirácii i o kľukatej a namáhavej ceste porotcu literárnej tvorby detí. Tvoriť básne skúsili aj samotné deti. Spoločnými silami pod odborným dohľadom nášho spisovateľa vytvorili limeriky o Trnave, o Bohdanovciach nad Trnavou a o Cíferi a Báhoni.

Podujatie pokračovalo recitáciami učiteľov, detí a rozprávaním o knižke Čo sa skrýva v ceruzke o zvieratkách a o Zuzke.

Mgr. Miriam Danková
 Knižnica JF v Trnave

Čitateľovi Čarujúcej
 s úctou
 Erik Ondrejčka



Foto: archív KJF v Trnave

A tu sú limeriky, ktoré spoločnými silami vytvorili deti a pán spisovateľ:

Trnava

Jedna tetka z Trnavy
chodí behať do trávy.
Tú trávu má vraj celkom všade,
videl som ju išiel som raz tade.
Taká je tá tetka z Trnavy.

Bohdanovce

Jeden strýko z Bohdanoviec,
chová doma stádo oviec.
A keď vidím z vlaku ovce,
viem, že budú Bohdanovce.

Cífer a Báhoň

Jeden strýco z Cífera
kúpil sedlo od Fera.
To sedlo mal na koňa,
ktorého mal z Báhoňa.



Foto: archív KJF v Trnave

Najmocnejšie kúzlo

V jeden krásny slnečný májový deň sa v knižničnej záhrade objavila víla Juliana. Na rozprávkovú postavičku sa premenila autorka knihy Najmocnejšie kúzlo **Zuzana Csontosová**, ktorá k nám pricestovala z Českej republiky, konkrétne z Brna. Okrem nej nás navštívil aj Ján Kopál, zástupca vydavateľstva Albatros, ktoré spomínanú knižku vydalo. Víla Juliana prezradila, ako si zhotoviť pre dievčatá

veľmi lákavé ohnivé vlasy, čelenku, či prstienky z kvetov. Autorka pridala i viacero úryvkov, po ktorých nasledovali zvedavé otázky. Obaja hostia prezradili všetko, čo deti zaujímalo. Dozvedeli sme sa, že autorka má doma syna Alberta a dcérku Margarétku, ktorí sa možno tiež niekedy dostanú do knižky ako noví hrdinovia. Pán Kopál dodal, že už je na ceste druhá kniha pre deti od Zuzany Cson-



tosovej a môžeme sa na ňu tešiť v blízkej dobe, a to už najbližšie letné prázdniny. Deťom sa páčilo hlavne to, že všetky tri príbehy sa odohrávali na Slovensku a viaceré miesta už kedysi navštívili, napr. Trenčín, Modra, Banská Štiavnica, Počúvadlo.

Záver podujatia patril tradičnej autogramiáde, počas ktorej deti dostali záložky od vydavateľstva Albatros. Ako poďakovanie za krásne rozprávky deti pripravili tri farebné plagáty, ktoré budú zdobiť priestory

Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave, vydavateľstva Albatros v Bratislave, ale aj domácnosť autorky Zuzany Csontosovej v Brne.

Čitateľom Čarušky
venuje
Zuzana Csontosová

Mgr. Veronika Chorvatovičová
Knižnica JF v Trnave



Foto: archív KJF v Trnave

Ludovíta Fullu, ktorú mu udelil Fond výtvarných umení, Slovenská sekcia IBBY a Medzinárodný dom umenia pre deti Bibiana. Deti si so záujmom prezerali jeho ilustrácie nielen v knihách, ale obdivovali aj tvorbu priamo počas podujatia. Na požiadanie detí tak postupne vznikali krásne ilustrácie,

Svet ilustrácií Juraja Martišku

16. júna 2014 nás navštívil ilustrátor **Juraj Martiška** z Dunajskej Lužnej, ktorý svojimi dynamickými ilustráciami s humornými prvkami oslovuje nielen detského, ale aj mladého čitateľa. Za svoju tvorbu získal koncom roka 2013 Cenu





ktoré si mohli žiaci vziať na pamiatku do svojich tried. Juraj Martiška porozprával o spolupráci s viacerými slovenskými autormi, dozvedeli sme sa aj o jeho samostatných výstavách na Slovensku, i o skupinových výstavách v Chorvátsku či Portugalsku. Ilustrátor už pripravuje ilustrácie do nových kníh pre deti a mládež a my sa už teraz tešíme na jeho ďalšiu návštevu u nás v knižnici.

*Mgr. Veronika Chorvatovičová
Knižnica JF v Trnave*

Z PODUJATÍ

Noc s Andersenom

Dobrodružnou Nocou s Andersenom vyvrcholil Týždeň slovenských knižníc 2014. V Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave sme nocovali už 14. rok. Na dvoch spacích miestach (v hlavnej budove i na pobočke Vodáreň) sa zišlo 66 detí. Navštívili nás tri spisovateľky: Danuša Dragulová-Faktorová, jej dcéra Xénia Faktorová a Oľga Kohútiková. Pána Andersena sme si pripomenuli pohybovým divadielkom Škaredé káčatko. V tvorivých dielňach deti vyrábali papierové stromčeky, na pobočke Vodáreň sa učili pliesť shambala náramky, všetky deti úspešne zvládli hádankovú súťaž, výtvarnú súťaž aj skúšku odvahy v polnočnej knižničnej záhrade. Na pobočke Vodáreň zase hľadali poklad v priestoroch tmavej školy. Všetci si tak vyslúžili diplom: Medzi knihami sa nestratil a les prebudil.



Foto: archív KJF v Trnave



Noc s Andersenom už po štrnástykrát... a čo sme zažili???

Prezradí báseň...

Noc s Andersenom opäť prišla k nám,
splnili sme náš nočný plán.
Začalo to divadlom Škaredé káčatko,
čo zmenilo sa v krásnu labuť zakrátko.

O polnoci čakala nás skúška odvahy,
vstúpili sme smelo do tmavej záhrady.
Tam našiel každý ukrytú súťažnú úlohu,
po nej zaslúžili si všetci peknú odmenu.

Po tretej hodine ráno začalo detí ubúdať,
do svojich spacákov začali sa pomaly ukladať.
Trvalo to však veľmi krátko,
pozakrývali sme ich a spali sladko.

No zostane nám spomienok veľa,
Noc s Andersenom bola skvelá!

Po ňom prišli mama s dcérou, čo píšu krásne,
nielen príbehy, ale i básne.
Zavítala k nám i hádanková pani Olinka,
ktorá rôznymi talentami vyniká.
Z nových kníh sme si nahlas čítali,
odpovede na súťažné otázky sme hľadali.
Šikovné ruky zapojili sme tiež,
vyrobili sme krásny rozprávkový les.

Nikomu nechcelo sa ešte spať,
mohli sme čítať, rozprávať sa a počúvať.
Na „chate“ písali sme si správy,
Čo, kto, kde robil a kde všade deti spali.

Pod oknami nám potok veselo žblnkoce,
k tomu pridali sa štebotajúce vtáčence.
O chvíľu svitne nový deň, to my už vieme,
aj to, že do svojich domovov sa rozídeme.

Pozdravujú vás 4 knihovníčky,
ktoré strážili deťom sničky
a 39 detí zmenených na Andersenov
a Anderseníčky.

*Mgr. Veronika Chorvatovičová
Knížnica JF v Trnave*

Les ukrytý v knihe

23. apríla 2014 sme v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave privítali lesných pedagógov v rámci celo-slovenskej kampane **Les ukrytý v knihe**. Stretnutia s lesníkmi sa zúčastnili žiaci trnavských základných škôl, pricestovali aj deti z blízkyh dedín Zavar a Trstín. Podujatie zaujalo aj žiakov zo Spojenej školy na Čajkovského ulici v Trnave. Len čo deti zaujali svoje miesta v rozkvitnutej



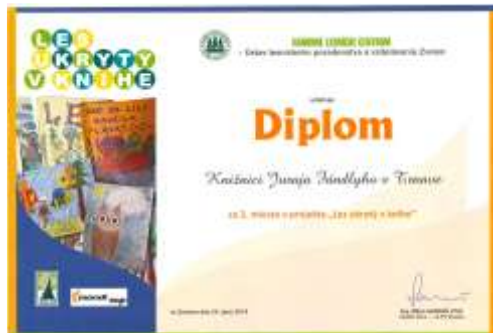
Foto: archív KJF v Trnave

a slnkom prehriatej záhrade, lesný pedagóg Michal Slávik spustil svoj „šiškofón“, ktorý putoval z ruky do ruky, a tak sme sa okrem mien detí dozvedeli aj to, akým zvierat'om by chceli deti byť. Už vieme, kto by chcel byť pestrofarebným motýľom, veľkým medveďom, či usilovným mravčekom. Po predstavovaní sme si vypočuli úryvok z knihy Kde bývajú zvieratá a následne deti vedeli odpovedať na pripravené otázky, ktoré sa týkali jazveca. Pokračovali sme ukážkou atlasov, v ktorých si môžeme vyhľadať, o aký strom, či zviera ide. Hravo deti zvládli aj pomenovať vyobrazený strom. Po vyplnení pracovného listu, ktorý obsahoval viacero vedomostných otázok o stromoch i zvieratách, sa žiaci pustili do skladania a strihania malej lesnej knižičky. Záver patril spoločnému fotografovaniu s našimi hosťami a odovzdaním pripravených darčiekov, ktorými deti hosťom poďakovali za príjemné a poučné lesné dopoludnie.

Lesní pedagógovia zavítali aj medzi čitateľov na pobočke Vodáreň, Tulipán a Prednádražie. Počas celého týždňa sa uskutočnilo 8 podujatí pre 317 návštevníkov. Zážitky detí zo Zavara z knižničnej záhrady si môžete prečítať v rubrike Z TVORIVEJ DIELNE.

Potešenie pre všetkých!!! Táto aktivita nám priniesla v celoslovenskom hodnotení Národného lesníckeho centra vo Zvolene krásne 2. miesto, vďaka ktorému sme získali množstvo nových kníh pre deti.

Mgr. Veronika Chorvatovičová
Knižnica JF v Trnave





Májový kvet

Trojičné námestie tento rok opäť rozkvitlo vďaka podujatiu Májový kvet, ktorý už po piatykrát organizuje Mesto Trnava a agentúra Mediaflash. Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave sa opäť pripojila s podujatím **Maličkí a mamičky**. Počas dvoch dní bol pripravený stánok plný pestrofarebných kníh, farbičiek, ale aj bábok. Mamičky tak mohli spokojne nakúpiť kvety i zeleninové priesady, zatiaľ čo ich deti čítali, maľovali, hrali divadielko. Poniectí rodičia navštívili stánok so svojimi ratolesťami po oba dni podujatia. Okrem mamičiek náš stánok využili aj deti z jasličiek i krízového centra. Aj v tomto roku sme rozdali množstvo propagačných materiálov a pozvánok na najbližšie podujatia. Viacero mladých mamičiek o oddelení pre deti v Knižnici Juraja Fándlyho ešte nevedelo, i keď navštevujú oddelenie pre dospelých. Prichádzali nielen Trnavčania, ale i deti a dospelí z okolia, ba i z ďalekého Francúzska, priamo z Paríža. O podujatia sa zaujímali aj babičky, ktorých čaká počas letných prázdnin starosť o vnúčatá.



Foto: archív KJF v Trnave

*Mgr. Veronika Chorvatovičová
Knižnica JF v Trnave*



Foto: archív KJF v Trnave

Maličkí a mamičky na Trnavskej 13-tke

V sobotu, 14. júna 2014, sme sa vybrali s krátkym programom pre mamičky a maličké detičky do ChillOut zóny na multižánrový festival Trnavská 13. Pozvanie na toto podujatie prijala aj regionálna autorka Oľga Kohútiková. Hneď na úvod teta spisovateľka predstavila svoju tvorbu a zaujala deti svojimi hádankami. Že to boli šikovné detičky, dokazuje aj to, koľko hádaniek a súťažných otázok sme stihli spolu zdolať. Mamičkám i detičkám sme potom porozprávali aj o knižnici a jej detskom oddelení a trošku sme si pripomenuli detské knižočky a ich knižných hrdinov. Na záver sa najmenšie detičky zahrali na knižných hrdinov Tima a Pima a s pomocou ďalšieho hrdinu Ježka prekabátili pani Mačku. Veľmi milo nás prekvapila hojná účasť detičiek,

a preto sa aj nabadúce tešíme, že opäť vyjdeme za našimi čitateľmi do ulíc.

*Mgr. Miriam Danková
Knížnica JF v Trnave*

Filatelistické pexeso

6. júna 2014 sa uskutočnilo už tradičné stretnutie mladých filatelistov s Jánom Mičkom. Počas podujatia odznela pútavá prednáška o filatelii i filatelistických súťažiach, ktorú predniesol dlhoročný filatelista Ján Mička. V druhej časti podujatia bolo pre deti pripravené filatelistické pexeso, v ktorom si svoju šikovnosť vyskúšali mladí i najmenší filatelisti. Deti si zaslúžili vecné odmeny vo forme školských potrieb a samozrejme filatelistických materiálov. Do knižnice zavítali aj čitatelia, ktorí majú záujem stať sa členmi nášho krúžku mladých filatelistov, ktorý pracuje v oddelení pre deti.

Týždeň po pexesovom súťažení deti reprezentovali našu knižnicu na filatelistickej olympiáde v Beluškých Slatinách.

V súťaži o výtvarný návrh poštovej známky boli ocenení aj naši čitatelia: Lucia Demovičová, Erik Mikláš, Michal Šulko a Matej Orešanský. Srdečne blahoželáme!

*Mgr. Veronika Chorvatovičová
Knížnica JF v Trnave*



Foto: archív K.JF v Trnave

Kráľ detských čitateľov

V kine Hviezda sa 10. júna 2014 zišlo takmer 350 detí, aby spoznali štyroch finalistov súťaže o titul Kráľ detských čitateľov. Titul o vlások unikol týmto najlepším čitateľom našej knižnice: **Štefan Šándor**, **Katka Pekárová**, **Barborka Vrabcová**. Poslanie a kráľovské povinnosti prevzala od Dominika Priecele – Kráľa detských čitateľov 2013, **Anička Valentová**. Medzi prvými gratulantmi boli spisovatelia, ktorí žijú v Trnave alebo v blízkom okolí: Eva Kopúnková, Miroslava Varáčková, Svetlana Majchráková, Gabriela Spustová, Oľga Kohútiková a Ján Čápka. Program zavŕšil spisovateľ a hudobník Braňo Jobus.

V tomto čísle Čarušky uverejňujeme prvý príhovor novej kráľovnej **Aničky Valentovej**.

*Benjamína Jakubáčová
Knížnica JF v Trnave*



Ako som sa stala Kráľovnou čitateľ'ov

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave je pre mňa viac ako len miestom vypožičiavania kníh, je pre mňa oázou pokoja, miestom, kde môžem cítiť vôňu kníh, načúvať ich šepotu a úplne sa ponoriť do sveta fantázie. Prijemná domáca atmosféra je zásluhou skvelého kolektívu knihovníčok, ktorým z veľkej časti vďačím za titul kráľovnej čitateľ'ov, pretože ma nielen nominovali, no i povzbudzovali počas celého trvania súťaže.

Keď ma oslovili v tejto veci, nevedela som, čo mám od toho očakávať, ale keďže som sa predtým zúčastnila mnohých akcií, organizovaných knižnicou (napr. stretnutia s rozličnými slovenskými spisovateľ'mi, Noc s Andersenom, Prázdninový superklub...), tušila som, že to bude stáť za to. Súťažná časť, ktorá sa konala 19. mája, bola pre mňa veľmi príjemným zážitkom. Zadané úlohy mi nerobili ťažkosti, no rozhodne som nepodceňovala konkurenciu. Myslím, že ani jeden z nás sa nemohol dočkať finále, ktoré sa konalo 10. júna, kedy sme sa mali dozvedieť výsledky. Finále bolo sprevádzané bohatým kultúrnym programom, počas ktorého sme aj zabudli na trému z nadchádzajúceho vyhlasovania výsledkov. Mali sme možnosť vidieť brušné tanečnice zo súboru Orientálne slniečko, vystúpenie dramatického krúžku, country tanec. Obzvlášť ma zaujalo rozprávanie Braňa Jobusa o tom, ako sa mu podarilo splniť si všetky svoje sny. Pomohol mi uvedomiť si, že môj sen stať sa spisovateľ'kou, nie je až taký neuskutočniteľ'ný.



Foto: archív KJF v Trnave

Napokon sme sa dostali k dlhoočakávanému udeľovaniu titulu Kráľ detských čitateľov. Stáli sme na javisku osvetlení jasným žltým svetlom a všetci sme boli viditeľne nervózni. Odrazu zazneli fanfáry, začula som svoje meno a zaregistrovala som, ako ku mne kráčajú s korunou a kráľovským plášťom. Sedela som na tróne, počula potlesk a vnímala tú úžasnú atmosféru... Prajem všetkým čitateľom, aby ani počas letných mesiacov nezabúdali na knihu, pretože ako je aj na budove knižnice napísané: „... bez kníh sú nahé všetky národy...“

Anna Valentová

Kráľovná detských čitateľov Knižnice JF v Trnave

Ukážeme, čo sme sa naučili

Na záver školského roku sa v hudobnom oddelení predstavili žiaci klavírnej triedy ZUŠ M. Schneidra-Trnavského v Trnave vo svojom vlastnom koncerte. Žiaci si požičiavajú v hudobnom oddelení KJF noty, hudobniny a teraz nám ukázali, čo sa naučili. Svoj talent prezentovali pred verejnosťou. Zahrali klavírne skladby pred rodičmi, priateľmi a kamarátmi. Po koncerte ešte zostali všetci pri tvorivej besede a občerstvení, ktoré priniesli rodičia žiakov.

Anna Benáková

Knižnica JF v Trnave



Foto: archív KJF v Trnave



Z TVORIVEJ DIELNE

Kolobežka

„Konečne,“ povedala som v sobotu ráno, keď som sa zobudila. Dnes je totiž deň, kedy bude v parku súťaž v kolobežkovaní. Ja kolobežku nemám, ale preto, že sa dobre učím, presvedčila som mamu, aby mi nejakú kúpila, že sa nechám prekvapiť. Rýchlo som sa obliekla a naraňajkovala sa. Pobehovala som si po dvore, aby som bola na preteky rozcvičená. O chvíľu zavfzgala brána. Mama sa už vrátila! Naradostená som k nej pribehla. Čakala som, že dostanem ružovú kolobežku s motýlikmi. Lenže na moje veľké sklamanie bola kolobežka modro-zelená. „ČO ?“ povedala som. Mama sa na mňa prekvapene pozrela. „Žiaľ inú nemali, to bola posledná. A čo som mala robiť?“ Namrzená som oprela kolobežku o múr a zabuchla sa do izby. Ako mi to mama mohla urobiť? Dievčaťu darovať niečo chlapčenské! Uvažovala som. No ale o chvíľu ma zdúvanie omrzelo a mame som sa ospravedlnila.

„Ty si moje zlato,“ povedala a hneď sme sa vybrali do parku na súťaž v kolobežkovaní. A pozrimeže! Skončila som na prvom mieste! Dostala som diplom a s mamou sme si kúpili horúcu čokoládu.

Pamätajte, že niekedy na vzhľade nezáleží.

Ema Rapavá, 10 r.

ZŠ s MŠ, Atómová ul. 1, Trnava

O troch traktoroch

Kde bolo tam bolo, bol raz jeden traktorík Zetorík. Bol to obyčajný červený traktor. Každý deň chodieval pracovať na pole spolu so svojim priateľom kombajnom Classom. Bývali na Družstve. Boli zaparkovaní v jednej garáži. Jedného večera sa Zetorík zobudil a niečo započul. Jeho priateľ Class ešte spal. Zetorík otvoril dvere garáže a išiel za tým zvukom. Ide, ide, až príde k dielni. Veľmi sa vyľakal, lebo všade bolo veľa dymu, iskier a buchotu. Radšej rýchlo odvrndžal späť. Keď Zetorík vstal, zobudil Classa a spýtal sa ho: „Nepočul si večer ten čudný zvuk?“ A Class odpovedal: „Nie, nič som nepočul, tuho som spal.“ „Pod' so mnou do dielne, lebo som tam v noci videl iskry.“ Pomaly a opatrne sa blížili ku dielni. Z dielne vyšiel zvláštny zelený traktor. Zetorík a Class sa ho opýtali, ako sa volá. Zelený traktor povedal: „Volám sa Fendt a vy sa ako voláte?“ „Ahoj, volám sa Zetorík a toto je môj priateľ Class.“ „Ahoj, som Class. Kde si sa tu zobral?“ „Včera v noci ma majstri zhotovili.“ „Ahá, tak preto tam bolo toľko veľa iskier a buchotu,“ povedal Zetorík a chápavo sa poklepkal stieračom po čelnom skle. „Nechcel by si sa s nami spriatelíť?“ navrhol Zetorík. „Dobre,“ súhlasil Fendt. „Kde máte garáž?“ „Pri sklade so senom.“ „A môžem sa k vám aj presťahovať?“

„Samozrejme, že môžeš,“ povedal Class. „Tutúú,“ zatrúbili všetci na priateľstvo. Pustili sa do práce a zobrali si: Zetorík vlečku, Class žací stôl a Fendt Horal - vlečku

na zbieranie slamy. Odišli na pole pracovať. Class kosil pšenicu, sypal ju do Zetoríkovej vlekky a on ju odviezol do sušičky. Class mal vzađu otvor, cez ktorý vyfukoval pokosené stonky obilia, teda slamu a Fendť ju so svojím Horalom zbieral. Keď zapadlo slnko, všetci sa vrátili domov. Odložili si svoje nadstavce a natankovali. Po ťažkej práci odišli spať.

*Danko Tarabik, 10 r.
ZŠ s MŠ, Atómová ul. 1, Trnava*

Môj papagáj Odžo

Vždy som chcel mať papagája. Je krásny, farebný, má bystré oči. Jeho perie mi pripomína dúhu. Ako malý som papagája prvýkrát uvidel na dovolenke pri mori. Jeho perie sa na slnku ligotalo. Nevedel som od neho odtrhnúť zrak. Vtedy som sa rozhodol: „Na takého papagája si našetrím.“ Začal som si odkladať každý cent. Keď som dostal euro na zmrzlinu, radšej som ho odložil. To isté som spravil aj s peniazmi, ktoré som dostal na Vianoce a narodeniny. Moja túžba bola stále silnejšia. Jedenkrát do týždňa som preto chodieval do obchodu, v ktorom predávajú papagaje. Páčili sa mi všetky! Pozerali sa na mňa očarujúcim pohľadom. Každý z nich bol krásny. Šetril som celé dva roky. Vedel som, že ušetrené peniaze si musím rozumne rozdeliť tak, aby som kúpil nielen papagája, ale i klieťku a potravu. V deň, keď už som mal dosť peňazí, prišiel som celý nedočkavý do obchodu s papagájmi. Chodil som od klieťky ku klieťke, obzeral a vyberal som si. Zrazu som zastal, ani neviem prečo, pri jednej klieťke. Boli v nej dva utešené papagaje. Páčili sa mi obidvaja. „Ktorého si vyberiem?“ premýšľal som. Natiahol som ruku ku klieťke, akoby na pozdrav. Papagáj, ktorý bol modrý ako more, sa naklonil a oblízal mi prst. Bolo rozhodnuté. Tohto papagája si kúpim! Tak sa aj stalo. Domov som si ho odniesol v papierovej škatuľke. Doma už bola prichystaná klieťka – jeho nový domček. Klieťka zaujala čestné miesto v kuchyni. Celá moja rodina sa tak s papagájom mohla zoznámiť a aj on s nimi. Keď už bol papagáj doma a zoznámil sa so všetkými, museli sme mu dať aj meno. „Bude sa volať Odžo,“ povedal som. Odžo je po taliansky včera a vždy mi bude pripomínať dovolenku pri mori, na ktorej som sa rozhodol mať papagája. S Odžom je zábava. Pri príchode domov ma vždy pozdraví. Je nielen krásny, ale aj múdry. Dokáže si napríklad otvoriť klieťku. Raz, keď ma videl ako umývam riad, otvoril si a priletel mi na rameno. Asi mi chcel pomôcť s umývaním riadu. Každý deň sa s Odžom hrám a trénujem ho. Dokáže pristáť na mojej hlave a aj na mojej ruke. Len mne sa dá pohladkať po perí a len odo mňa si zoberie zrnká z dlane. Pozná takmer všetkých mojich kamarátov. Vždy, keď niekto rý príde na návštevu, nasadím mu čiapku, aby ho Odžo nedoškriabal a vypustím papagája. Odžo lieta kamarátom na hlavy, aby si ich lepšie obzrel. Nikdy neofutujem, že som si našetril peniaze a kúpil práve Odža. Odžo je už členom našej rodiny a je s ním zábava.

*Rastislav Paulíny, 10 r.
ZŠ s MŠ, Atómová ul. 1, Trnava*



Mačka Elina a pes Bady

Mačka Elina a pes Bady bývali na jednom gazdovskom dvore. Každý deň sa vídali. No nebolo by dňa, kedy by pes nenaháňal mačku alebo mu mačka neroztrhala vankúš z jeho búdy. Takto si už roky robili zle. No raz im gazda povedal: „Idem na veľtrh a vy mi postrážite gazdovský dvor. A nieže ničो vyvediete!“ povedal gazda psovi a mačke. „A ak, tak Vás vymením,“ prízvukoval im gazda. Po odchode gazdu sa im aj podarilo chvíľu si nerobiť zle. No po chvíli pes provokuje mačku: „Hej, mačka, to Teba gazda myslel tým, koho nahradí,“ povedal pes. „To nie je pravda, gazda by ma nikdy nevymenil, lebo mu chytám myši v celom jeho gazdovstve.“ O chvíľu dráždi mačka psa: „Hej, to Teba myslel gazda, koho vymení.“ „To nemôže byť pravda,“ namieta pes. Takto sa dráždili, až sa strhla veľká naháčka. Najprv vrazili do kurníka a všetky sliepky utiekli, potom narazili do jablone a nedozreté jablká popadali. Tak sa naháňali, až kamene lietali. A jeden väčší kameň vrazil do okna a okno rozbil. No, ale to okno bolo práve na domčeku, v ktorom gazda býval. „Oh, nie,“ zjajkla mačka. „Ved' sme zhodili všetky nedozreté jablká, z kurníka nám utiekli všetky sliepky a rozbili sme okno, ktoré bolo na gazdovom domčeku,“ vyhrkli pes a mačka naraz. No to už bol v bráne gazda. Gazda vošiel do gazdovského dvora. A keď videl tú pohromu, bol na mačku Elinu a psa Badyho veľmi nahnevany. A povedal im: „Ja som vás varoval, ale vy ste ma neposlúchli, tak teraz sa obidvaja zbaľte a choďte preč. Vráťte sa, až keď sa prestanete hádať a skamarátite sa. Do tej doby vás nechcem vidieť,“ povedal im gazda. A tak sa mačka Elina a pes Bady zbalili a odišli. Už sa ani nemali chuť škriepiť. Len tak smutne chodili. No a naraz z mačičky vyšlo: „Ved' teraz sa nehádame“. „To je pravda,“ povedal psík Bady. „Asi sme si mali uvedomiť, že sa dá žiť aj bez hádok. Čo keby sme sa vrátili ku gazdovi? Oznamiť mu, že sa už nikdy nebudeme hádať,“ povedali si Bady a Elina. A tak bežia naspäť ku gazdovi a kričia: „Gazda, odpusť nám, prosím.“ Gazda ich rád zobral naspäť. No povedzme si to rovno, kde by tak narýchlo zohnal spoľahlivú mačku, ako je mačka Elina a spoľahlivého psa, ako je Bady. Mačka Elina a pes Bady gazdovi sľúbili, že už sa nikdy nebudú hádať, naháňať a trhať tomu druhému vankúše. Lebo pochopili, že by im nikde nebolo tak dobre ako u gazdu.

Lebo všade dobre, ale doma najlepšie.

*Sandrika Krupčíková, 10 r.
ZŠ s MŠ, Atómová ul. 1, Trnava*

Slon africký a ja

Pondelok. Ach, zase pondelok! Pondelky vo všeobecnosti nemám rád. Hlavne preto, že musím skoro ráno vstať a ísť do školy. A tak, ako každé ráno, aj dnes ma zobudilo drnčanie budíka. Nemotorne som po ňom udrel, až stíchol. Sadol som si na posteľ a uvažoval nad tým, čo ma dnes v škole čaká. Vtom mi to napadlo – písomka z matiky.

Chvíľu som premýšľal, ako by som sa jej mohol vyhnúť a vtom mi napadlo, že sa radšej poradím s kamarátom Vilom. Vilo bol môj najlepší kamarát a keď bolo treba, vždy vedel, čo v takejto chvíli robiť. Bolo mimoriadne pekné počasie. Zazvonil som kamošovi Vilovi, ktorý býva hneď oproti. Vilo sa na mňa čudne pozrel, no o chvíľu mal úsmev na tvári, takže bolo rozhodnuté. Dohodli sme sa, že keď už sa máme uliať, tak určite nezostaneme doma. Veď deň môžeme využiť aj lepšie ako pri počítači. A tak sme sa vybrali do mesta. Cestou sme sa radili, kam pôjdeme. Prešli sme uličkou popri zoolologickej záhrade. Vtom sa ozvali nejaké čudné zvuky. Boli sme zvedaví, čo sú to za zvuky a tak sme sa rozhodli ísť za nimi. Išli sme nejakú chvíľu, no nič podozrivé sme nevideli. A tu zrazu sa zo všetkých strán začali zbíhať ľudia s vystrašenými očami. Spoza kríka sa na nás vyrútil obrovský slon africký. Div sme s Vilom nespadli z nôh. S údivom sme sa na seba pozreli, no ani jeden z nás nevedel, čo máme robiť. Bolo nám však jasné, že slon musel ujsť z klietky, najskôr asi, keď ho kŕmili. Hoci to nerád musím priznať, v tej chvíli by som radšej písal aj tú písomku z matematiky, ako sa schovával pred takým veľkým zvieratkom. Bolo to hrozné, ľudia jačali, ošetrovatelia behali sem a tam a my, schovaní za lavičkou, sme sa triasli po celom tele. Ako sme tak učupení sledovali celú tú hroznú situáciu, z čista-jasna sa pred nami zatiahla obloha. Teda aspoň nám to tak pripadalo, keď som sa však pozrel hore na oblohu, zbadal som jeho veľké oči, ktoré sa na nás s hrôzou dívali a ešte väčší chobot, ako ním na nás mieri. Bolo to desivé! Už-už to vyzeralo, že nás naberie svojim mohutným chobotom, alebo pri najmenšom nás rozpučí nohou, keď tu zrazu kľakol pred nás, akoby sa nám klaňal, až napokon spadol na zem. Fú, poriadne nám odľahlo.

O chvíľu k nám pribehli ošetrovatelia, ktorí sa nás spýtali, či sme v poriadku. Slo- na afrického napokon previezli obrovským žeriavom do ohrady pre slony. Ujo ošetrovateľ neskôr vysvetľoval novinárom, že slonovi sa podarilo uniknúť, keď mu čistili výbeh pomocou nového zariadenia, ktorého sa natoľko zľakol, že sa splašil a utiekol. Keď sme sa celí vyplašení vracali domov, pri parku sme stretli spolužiačku Lenku, ktorá nám oznámila, že písomku z matiky sme nakoniec nepísali, lebo učiteľka ochorela, no najbližšie si ju určite napíšeme. S Vilom sme sa na seba pozreli a bolo nám jasné, že tentokrát si to isto nenecháme ujsť.

*Lukáš Hipík, 10 r.
ZŠ s MŠ, Atómová ul. 1, Trnava*



Deti zo ZŠ v Zavare navštevujú našu knižnicu veľmi často. Prečítajte si ich zážitky z podujatia:

Les ukrytý v knihe

- V stredu, 23. 4., sme boli v knižnici v Trnave. Najprv sme si odložili v spoločenskej miestnosti veci a potom sme išli do záhrady. Tam prišiel lesník Michal Slávik. Zobral šišku a povedal: „Do tohto poviete svoje meno a poviete, akým zvieratkom by ste chceli byť.“ Ja by som chcela byť líškou. Potom nám ukazoval jazvečiu kožušinu. Dal nám pracovný list o jazvecovi. Keď sme ho vyplnili, dostali sme veľký list a na ňom boli obrázky. Mali sme z toho vyrobiť knihu - leporelo. Nakoniec sme sa odfotili s lesníkmi a plagátmi, ktoré sme im doniesli. Dal nám aj podpis do VKMH. To bol super zážitok. A ešte sme boli na ihrisku. Super zábava.

Niki

- Boli sme v trnavskej knižnici. Sedeli sme vonku v záhrade. Stretli sme sa s pánom lesníkom Michalom Slávikom a lesničkou Majkou. Sprevádzala nás teta Veronika, ktorá nás tam aj pozvala. Pán lesník rozprával do šiškofónu. Aj my. Učili sme sa o jazvecovi. Ja som si zapamätala: jazvec lesný obýva listnaté a zmiešané lesy, vykrmený jazvec na jeseň váži až 20 kg, je všežravec. Potom sme si urobili knižku z papiera - leporelo. Nakoniec sme dostali čokoládku a ceruzku, v ktorej je schovaný les. Veľmi sa mi tam páčilo.

Vanessa

- V jednu stredu sme boli v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave. Boli sme tam: 3.A, 3.B a 5.trieda. Bola tam aj iná škola. Išli sme autobusom. Prišiel tam ujo lesník a teta lesnička. Ujo lesník sa volal Miško Slávik a lesnička sa volala Majka. Ujo Slávik mal v ruke šiškofón. Do šiškofónu sme rozprávali, aké zvieratko by sme chceli byť, alebo prečo by sme mali chrániť prírodu a lesy. Ja by som chcel byť zajačik. Zajačik bol jediný a myslel som si, že ho nikto nepovie, a preto som ho povedal ja. Mali sme tam aj projekty, ktoré sme vyplnili. Projekt bol o jazvecovi. Pamätám si otázku: čo robia jazvece v zime? Viem aj odpoveď: spia. Teta knihovníčka chodila medzi deťmi a ukazovala deťom kožušinu jazveca. Mohli sme si ju pozrieť, aj chytiť srst'. Ja som sedel v 3. rade. Ujo lesník nám povedal, že les treba chrániť, lebo nám dáva kyslík, a že cez zimu sa nemôžu loviť jazvece. Urobili sme si tam aj vlastnú knihu s nápisom LES UKRYTÝ V KNIHE. V tej knižke je napísané toto: „Môj život sa začal predtým, ako sa narodili tvoji rodičia, písal sa rok 1913. Počas môjho života som zažil tuhú zimu aj spaľujúce lúče slnka, nedostatok vlhky aj mohutné vichrice. Atd“. To rozpráva strom. Páčilo sa mi tam a bolo tam veľmi dobre. Ujovi lesníkovi a tete Majke sme dali naše projekty o DNI ZEME. Ujo lesník nám rozdal ceruzky.

Miško

VÝPOŽIČNÝ ČAS POČAS PRÁZDNIN

Milé deti!

Nezabudnite, že kráľovstvo kníh je tu pre vás aj počas veľkých prázdnin!

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, hlavná budova, Rázusova ul. 1

Pondelok	8.00 - 18.00 hod.
Utorok	8.00 - 16.00 hod.
Streda	8.00 - 16.00 hod.
Štvrtok	8.00 - 16.00 hod.
Piatok	8.00 - 16.00 hod.
Sobota	zatvorené

hudobné oddelenie, Ul. M. Schneidra-Trnavského 5

pondelok	zatvorené
streda	10.00 - 17.30 hod.
utorok, štvrtok, piatok	9.00 - 16.00 hod.
sobota	zatvorené

pobočky Prednádražie

pondelok	zatvorené
utorok - piatok	8.00 - 15.00 hod.
sobota	zatvorené

pobočka Tulipán

zatvorené
7.30 - 14.30 hod.
zatvorené

UPOZORNENIE! UPOZORNENIE! UPOZORNENIE!

Počas letných mesiacov bude **ZATVORENÉ** na týchto pracoviskách:

pobočka Prednádražie, Mozartova ul. 10	7. 7. – 30. 7. 2014
pobočka Tulipán, ZŠ, Ul. M. Gorkého 21	23. 6. – 7. 7. 2014
	18. 8. – 28. 8. 2014
pobočka Vodáreň, ZŠ s MŠ, Atómová ul. 1	júl – august
hudobné oddelenie, Ul. M. Schneidra-Trnavského 5	august
oddelenie pre nevidiacich, Rázusova 1	21. 7. – 8. 8. 2014

UPOZORNENIE! UPOZORNENIE! UPOZORNENIE!



PRÁZDNINOVÝ SUPERKLUB

V tomto roku už 22. ročník

Téma: „NÁJDENÉ A ZUŽITKOVANÉ“

Vždy v stredu od 10.00 do 12.00 hod.
v oddelení pre deti

Vstup na platný čitateľský preukaz

- 2. 7. **Spomienky z detstva, do príbehov vtisnú...**
Stretnutie so spisovateľkami **Evou Kopúnkovou** a **Gabrielou Spustovou**
- 9. 7. **Vôňa mydla, ktoré si sám vyrobíš**
Tvorivá dielňa s **Luciou Pestúnovou**
- 16. 7. **Stretnutia pod morskou hladinou**
Stretnutie s potápačom **Jaroslavom Blaškom**
- 23. 7. **Mlieko vypijeme, tašky upletieme**
Spisovateľka **Olga Kohútiková** a pletené tašky
- 30. 7. **Jedna vec, dvojaký úžitok...**
Tvorivá dielňa s ilustrátorkou **Oksanou Lukomskou**
- 8. 8. **Zvonček zvoní, slnko svieti, záhrada je plná detí**
Stretnutie s redaktorkou **Danušou Faktorovou** a jej tvorivými nápadmi
- 13. 8. **Spevavé stvorenia**
Súťaž v speve pre radosť a potešenie. Host: **Bystrík**
- 20. 8. **Známky - nie však v žiackej knižke**
Predtúžuje život známka—filatelista **Jána Mička**
- 27. 8. **Prázdninový superklub**
Vyhodnotenie najaktívnejších superklubákov + súťaž pre všetkých



Tmavský samosprávny kraj * Knižnica Juraja Fándlyho v Tmave
S finančnou podporou Mesta Tmava



**OBSAH**

PRÍHOVOR - Eva Kopúňková	1
NAVŠTÍVILI NÁS	2
Z PODUJATÍ	6
Noc s Andersenom	6
Les ukrytý v knihe	8
Májový kvet	9
Maličky a mamičky na Trnavskej 13-tke	9
Filatelistické pexeso	10
Kráľ detských čitateľov	10
Ukážeme, čo sme sa naučili	12
Z TVORIVEJ DIELNE	13
VÝPOŽIČNÝ ČAS POČAS PRÁZDNI	18
PRÁZDNI NOVÝ SUPERKLUB	19
OBSAH	20

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave
Rázusova 1
918 20 Trnava
Telefón/fax: 033/55 11 782
Zákaznícka linka: 033/55 13 896
El. adresa: kniznica@kniznicatrnava.sk
www.kniznicatrnava.sk



Čaruška. Časopis mladých čitateľov. Č. 1/2014. Roč. 19. Grafický návrh obálky: Oksana Lukomska

Foto: archív KJF

Redakčná rada: V. Chorvatovičová, L. Karabová, A. Beňová

Zodp. redaktor: Benjamína Jakubáčová

Vydala: Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave 2014, IČO 00 182 826

Vychádza: 2x ročne

Dátum vydania: jún 2014

Zriaďovateľ: Trnavský samosprávny kraj

Registrácia: MK SR pod č. EV3656/09

ISSN 1339-5041